Osavuosikatsaus tammi-syyskuu 2026

Kaupunginvaltuusto 16.11.2026
2984/02.02.02/2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto merkitsee osavuosikatsauksen tiedoksi.

Päätös

Liitteet 2984/2026 Seurantaraportti tammi-syyskuu 2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2026 § 267

Valmistelijat / lisätiedot:
talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153
vs. taloussuunnittelupäällikkö Heini Piironen, puh. 044 718 2154
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee osavuosikatsauksen tiedoksi ja toimittaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Merkitään, että kaupunkirakennelautakunnan puheenjohtaja Hilkka Kontiainen ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan puheenjohtaja Pekka Niiranen olivat läsnä pykälän käsittelyn ajan.

Merkitään, että talousjohtaja Marja-Leena Martikainen ja talouspäällikkö Heini Piironen olivat läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja he poistuivat kokouksesta kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Osavuosikatsaukseen sisältyy käyttötalouden ja investointien seuranta 30.9. tilanteesta ja ennuste koko vuoden toteumasta, tuloslaskelmaennuste, mittaritiedot sekä johdon katsaukset. Keskeisten konserniyhteisöjen osuudessa on selvitetty yhdeksän kuukauden toteumatilannetta sekä ennustetta koko vuodelle.

Kaupungin talouden arvioidaan olevan vuoden 2026 tilinpäätöksessä 7,9 milj. euroa ylijäämäinen, mikä merkitsee noin 1,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempaa tilannetta. Toteumaan vaikuttaa sote-kiinteistöyhtiön omaisuusjärjestelyistä syntynyt kirjanpidollinen myyntivoitto, joka nettomääräisenä on 9,0 milj. euroa. Kyseessä on kuitenkin erä, joka ei tosiasiallisesti ole parantanut kaupungin taloudellista asemaa, koska tytäryhtiön kaupungilta hankkimat kiinteistöomistukset on rahoitettu kaupungin antamalla lainalla.

Keskeiset ennusteeseen vaikuttavat erät ovat maaomaisuuden hallinnan tulot, joukkoliikenne, liikunta- ja kulttuuripalvelujen myyntitulot ja kaupungin osuus työllisyydenhoidon rahoitukseen. Tasopalkkaratkaisun tuomat lisäykset erityisesti varhaiskasvatuksessa nostavat henkilötyövuoden hintaa selkeästi palkkojen yleiskorotuksia enemmän. Suurelta osin eri tekijöistä aiheutuvat poikkeamat pystytään lautakunnissa ja jaostoissa kompensoimaan muilla tulo- tai menoerillä. Esimerkiksi talvikunnossapidon, koneurakoinnin ja tavarakuljetusten säästöt tasapainottavat tulojen vajausta kaupunkirakennelautakunnan alaisissa toiminoissa. Raportilta löytyvät yksityiskohtaisemmat selvitykset ennusteen taustalla olevista tekijöistä.

Jäljempänä todettu kaupungin hyvä rahoitustilanne luo kuitenkin odotusta parempaan tulokseen kuin mihin toimielimet ovat omissa toteumaennusteissaan päätyneet. Erityisesti henkilöstömenojen kertymä, kun henkilötyövuodet ovat vähentyneet viime vuodesta ja palvelujen ostojen kuukausittainen kehitys, antavat viitteitä siitä, että koko kaupungin toteuma todennäköisesti päätyy tässä raportissa arvioitua korkeammalle tasolle.

Verotulot ovat kehittymässä kesäkuussa muutetun talousarvion mukaisesti, yhteensä 313,6 milj. euron suuruisina. Yhteisöveron kertymä näyttää kuitenkin paranevan koko maan tasolla, kun yritykset ovat maksaneet enemmän kuukausittaisia ennakkoveroja. Kun työllisyystilanne on jatkunut heikkona ja asuntorakentamisessa ei näy elpymisen merkkejä, ei verotuloissakaan näy liikahdusta parempaan. Kunnallisveron kasvu syntyy käytännössä ainoastaan palkankorotusten vaikutuksesta, ei veropohjan laajenemisesta.

Talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet ovat jatkuneet ja niiden arvioidaan pääosin toteutuvan verotuloihin ja työllisyydenhoidon kustannuksiin liittyviä tavoitteita lukuun ottamatta.

Kaupungin rahoitustarpeen arvioidaan jäävän 70 milj. euroon, mikä merkitsee 20 milj. euroa talousarviossa suunniteltua pienempää velanottoa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen kokonaismäärä vähentyisi vuoden 2025 tilinpäätökseen verrattuna ja olisi vuoden 2026 lopussa 507 milj. euroa, 3975 euroa/asukas.

Investointimenojen arvioidaan jäävän 2,4 milj. euroa talousarviota pienemmiksi.

Maanhankinnan ja yhdyskuntarakentamisen investointimenojen arvioidaan kokonaisuutena toteutuvan talousarvioon merkityn suuruisina. Investointiryhmittäin on arvioita tarkennettu,

kun suunnitelmat, kustannusarviot ja urakkahinnat ovat täsmentyneet. Osin tapahtuu ylityksiä ja osin määrärahatarve kuluvalle vuodelle vähenee.

Maanhankintaan kohdennetaan lisää investointimäärärahaa, mutta se katetaan muista yhdyskuntarakentamisen hankkeista. Elinkeinoalueiden investointitarve jää suunniteltua pienemmäksi. Suurimmat talousarvioylitykset tapahtuvat yksittäisissä hankkeissa. Neulaniementien rakentamiseen ja siihen kytkeytyviin Microkadun töihin oli varattu 1,7 milj. euroa, kustannukset tulevat nousemaan arviolta 3,5 milj. euroon. Puijon K90-hyppyrimäen purkamisen jälkeisen maisemoinnin kustannusten arvioidaan olevan yhteensä 1,25 milj. euroa, kun hankkeeseen budjetoitiin 0,5 milj. euroa. Leväsentien saneerauksen määrärahavarauksia on käytettävissä muihin kohteisiin. Leväsentien saneeraus on useammalle vuodelle ulottuva, lähes 10 milj. euron kokonaisuus, joten muutokset aiheuttavat painetta tulevien vuosien investointisuunnitelmaan. Saaristokadun ja Tehdaskadun kauppakeskuksiin liittyviä saneerauksia lähdetään toteuttamaan, kun rakennushankkeiden valmistumisen jälkeinen tarve tarkentuu, mikä merkitsee investointien lykkääntymistä.

Talonrakennuksen usean kohteen osalta tapahtuu tämän vuoden talousarviomäärärahojen alittumista. Se ei kaikissa kohteissa merkitse kustannusten jäämistä arvioitua pienemmiksi, vaan erilaisista syistä hankkeet eivät etene suunnitellussa aikataulussa ja usealle vuodelle ulottuvien hankkeiden määrärahatarve on otettava huomioon ensi vuoden talousarviossa. Sekä Pirtin kolun että Minna Canthin yläkoulun rakentamiseen tälle vuodelle varattuja investointimäärärahoja jää käyttämättä.

Kaarenhovin päiväkodin peruskorjaushanke muuttui alkuperäisestä talousarviosta. Se on kaupunginhallituksen toukokuisen päätöksen mukaisesti uudisrakennushanke ja tilaohjelmassa kaksi ryhmää suurempi kuin mitä alkuperäiseen talousarvioon oli merkitty, mikä merkitsee kokonaiskustannusarvion nousua 6,8 milj. eurosta 7,4 milj. euroon. Rakentaminen ajoittuu vuosille 2027-2028, kuluvalle vuodelle on suunnitteluun määrärahavaraus.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 69 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).